

סניור פרנצה מתהפך על משכנו מאת דן מירון

דברי מושל מלטה, הסניור פרנצה, בינו לבין עצמו, פתוך פתור דברים משל גיבורי - היהודי ממלטה - למארלו, ביום נטל המושל מיהודיו, עבדי האוצר והקופה, את מהצית רכושם, ובלילה אין לבו שוכב. השינה אינה יפה כפי שהיתה בשכבר הימים. השגרון קשת בשעות השחר, וגם צרת הכופרים והתוגרמים וריגונים מבית, וגם מן הבירה שבספרד אין שומעים בשורה טובה, בידוע: היסורים משתם באים - בגדודים הם באים.

— — — מלכות הגוף הנטושה על טפסרים בוגדים של מוך ויין עופרת וכסתות, ושנת השחר, פרובינציות של גפיים אבודות לדעת, כף נמשחת בכתרי האגודל הנמללים לעייפה, מרקים מאוגדים ברשת הקושרים שלבשר המרושל, שלערייה ששחת, בהיות עמוד האור עולה בחלונים צרים ומשוקדים.

מרחק הים נמלח בעשניו, מדבר יתום מפרשי מלכות נושאי-אגרות הגזר, מדבר וים בגבול גו איש ישן, בכיכרה של עיר, בברך, בואכה גיד-הנשת, אצל פתחי-הכנסיה, עוכבה פסיקת ראשו של איש פחות שבפחותים: שעיר-חזה, עיינו וגלוי-השן, שליחי מלכות לא באו; בפונדק עשן נותן הקוסטנר, איש המצנפת השחורה, מחוט ועד שרוך-נעל ברביעית היין, (ישיבת גלילת היט קשת לתליינים מוכי-פודגרה), אכרים אומדים את חלונות עומדים בפרשת זריעה של חורף, היהודי הומק מיד האקונומוס על המזח כצלופח הריר, ומתעשת לקנות את זהב הים במקח-נחושת, במלמדי-בקר גורשו המוכסנים מן הכסרים, ומלאכות של עירוניים רוגנים עושה דרכה אל הבירה הרחוקה (ברכה לבטלה: המלך איש-שכר, והמלכה — צמיל נמק — בלה ונואפה, בוחנת בגליון את קלסתרה המשוקע, ואור הבוקר מר לה מר, נשקף בחלונים מאורכים, שחוט כלשון מתכת אכזרית, כסופת שטנה, אל קעקע החריצים מעל מקמרה-הפת, אל משאווי העור ככהל ובשנה, צמודים אל עין עייפה, הבוקר אור, ורע המעשה, וענני סדינים דקים מהיות למחסה, עמוד השחר דוקרני בחלונים צרים ומשוננים, וקול הצפרים כעוקץ-סיפיות, כספיח מחטים אשר עלת בין הכרים העשנים.

תחום מטה, הערש החולת, העמוקה, משכב הענוגים והדווים: ארחות הים המקוסלים בין אפיריון לבין נקליט: — בצבות סובכי-הרגל — ציר שלחת אל הדגים; בהתבצק-כרס חרקה מעוצר דאגה כבושת, בהתמצק בשר בשרידי-זיקפת שחרית — מילטת פליש אל אושר נעורים רחוק, של נחת זכרוני אשה, אביונה כבדה, הולמה דבר נשכח בלשון עלגים בעורף איש בחור וטוב, רצו משכב בנות, להעליט את-בהור-היום בחלוני האהבים הישנים; החיילים יצאו אל מלחמות האמונה בניסל-אנים, כבויים מליל פונדק ועטופים ריחות בשרים של בוקר בקסרקס, באדמומית החלודה החליאו הספינות, העגנים דבקו אל סלע הנמל, ומלאכות תנרגנים יצאה אל הבירה הרחוקה, הים שוקט, צובר אל פאתיו כסתות של עננים, ומוך ויין עופרת בגלים, נוצות לחות — המס לא הועלה מזה שלוש שנים, אובדת המלכות והפרובינציות נמלחות בעשני הבוקר החוורים, רחב הגו עד אין תקווה, נטוש עד אין מזור, פקידים בליים קמים ממיטתם בצהריים, העיר הנידחה על צומת גיד הברך הנצבת — היתה עריים, המרידה פושה מן הקיסול עד הענבה, מיטת תהום, משכב הענוגים והדווים, גרדום הטמלסת: שינה בדמות של קוסטנר צנוף בשחור, רעולי-פנים, עיני עמוד האור — חוורות, צרות ומאורכות.